

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseinio, Ph.D., v právní věci žalobce: **KOVOFINIŠ, s. r. o.**, se sídlem Ledec nad Sázavou, Mlýnská 137, zastoupeného Mgr. Lubomírem Vdovcem, advokátem se sídlem Brno, Hlinky 135/68, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 4. 2015, č.j. 10194/15/5000-10470-711175, a č.j. 10197/15/5000-10470-711175,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne dne 8. 4. 2015, č.j. 10194/15/5000-10470-711175, a č.j. 10197/15/5000-10470-711175, **se zrušují** a věci **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 25 602 Kč, a to k rukám jeho advokáta Mgr. Lubomíra Vdovce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věcí a shrnutí obsahu rozhodnutí správních orgánů

[1] Soud připomíná, že žaloby proti výše uvedeným rozhodnutím žalovaného byly podány samostatně, žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2015, č.j. 10194/15/5000-10470-711175 byla vedena pod sp. zn. 29Af 48/2015 a žaloba proti rozhodnutí žalovaného

ze dne 8. 4. 2015, č. j. 10197/15/5000-10470-711175 byla vedena pod sp. zn. 29Af 49/2015. Usnesením ze dne 23. 3. 2017 byly žaloby spojeny ke společnému projednání s tím., že nadále budou vedeny pod sp. z n. 29Af 48/2015.

[2] Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2015, č. j. 10194/15/5000-10470-711175, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr č. 248/2014, vydaný Finančním úřadem pro Kraj Vysočina (dále též „správce daně“) dne 1. 9. 2014 č.j. 1410640/14/2900-04703-603003, kterým bylo vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně ve výši 1 735 364 Kč. Odvod do státního rozpočtu byl žalobci uložen platebním výměrem ze dne 16. 1. 2014, č. j. 154354/14/2900-04703-603003 ve výši 1 735 364 Kč, přičemž odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2014, č. j. 21314/14/5000-24700-711175.

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2015 , č. j. 10197/15/5000-10470-711175, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr č. 247/2014, vydaný správcem daně dne 1. 9. 2014 č.j. 1410255/14/2900-04703-603003, kterým bylo vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně ve výši 9 833 073 Kč. Odvod do státního rozpočtu byl žalobci uložen platebním výměrem ze dne 16. 1. 2014, č. j. 154646/14/2900-04703-603003 ve výši 9 833 073 Kč, přičemž odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2014, č. j. . 21313/14/5000-24700-711175.

[2] Správce daně v *odůvodnění platebních výměrů* a jejich přílohách odkázal na §44a odst. 8 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), dle kterého penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně činí 1 promile denně a počítá se z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. Odvod ke dni vydání platebních výměrů nebyl uhrazen.

[3] Žalovaný v napadených rozhodnutích uvedl, že e v roce 2009 bylo v rámci Operačního programu Podnikání a inovace rozhodnuto o poskytnutí dotace žalobci ve výši 11 736 047 Kč. Dotace byla připsána na žalobcův účet dne 21. 4. 2011. Po provedené daňové kontrole správce daně učinil čtyři zjištění. *Zjištění č. 1* se týkalo výběrového řízení „*Stavební práce k úpravě výzkumného pracoviště*“. Výběrového řízení se coby uchazeč účastnila i společnost, jejímž jednatelem byla osoba blízká předsedy hodnotící komise. Tato skutečnost mohla ovlivnit výběr dodavatele. Výběrové řízení tudíž nelze hodnotit jako objektivní a transparentní.

[4] *Zjištění č. 2* se týkalo výběrového řízení „*Kompletní dodávka technologického zařízení pro výzkumné pracoviště*“. Výběrového řízení se coby uchazeči účastnily i dvě společnosti, přičemž u jedné byl jedním z jednatelů a zároveň jedním ze společníků předseda hodnotící komise a o druhé byla jedním z jednatelů osoba blízká předsedy hodnotící komise. Tato skutečnost mohla ovlivnit výběr dodavatele a výběrové řízení tudíž nelze hodnotit jako objektivní a transparentní..

[5] Podle *zjištění č. 3* žalobce coby zadavatel pochybil ve výběrovém řízení „*Stavební práce k úpravě výzkumného pracoviště*“ tím, že nevyřadil nepříjatelnou a tudíž nevhodnou nabídku

společnosti, s níž byl spjat předseda hodnotící komise. Nevyřazením této nabídky žalobce porušil zásady objektivnosti a transparentnosti .

[6] Dle zjištění č. 4 žalobce coby zadavatel pochybil ve výběrovém řízení „Kompletní dodávka technologického zařízení pro výzkumné pracoviště“ tím, že nevyřadil nepřijatelné a tudíž nevhodné nabídky společností, s nimiž byl spjat předseda hodnotící komise, porušil žalobce zásady objektivnosti a transparentnosti.

[7] V odůvodnění rozhodnutí o odvoláních žalovaný odkázal na rozhodnutí, kterými byly vydány platební výměry na odvod za porušení rozpočtové kázně, na odvolání proto těmto platebním výměrům a na rozhodnutí žalovaného, který odvolání zamítl a obě rozhodnutí – platební výměry na odvod za porušení rozpočtové kázně potvrdil s tím, že tato rozhodnutí nabyla právní moci dne 18. 8. 2014. Shodně dále uvedl, že penále bylo správcem daně vyměřeno na základě prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, správně bylo postupováno podle §44a odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech, k vyměření došlo tedy ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně.

[8] Protože žalobce porušil §44a odst. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech ve znění účinném do 29. 12. 2011, nemohl správce daně vyměřit penále podle §44 odst. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlech, neboť toto ustanovení bylo do zákona vloženo zákonem č. 465/2011 Sb. s účinností od 30. 12. 2011. Přechodná ustanovení tuto problematiku neřeší, z důvodu obecného zákazu retroaktivity nelze postupovat dle nové právní úpravy.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobách

[9] Ve včas podaných žalobách žalobce shodně uvedl, že předmětná dotace z Operačního programu Podnikání a inovace mu byla vyplacena po kontrole ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu.

[10] Postupem správních orgánů byla porušena základní práva žalobce. Vyměření penále bylo nezákonně zasaženo do jeho práva vlastnit majetek zaručeného článkem 11 Listiny základních práv a svobod. V rozporu s ústavními principy pak bylo nepřiměřeně zasaženo do žalobcovy právní jistoty a dobré víry. Žalovaný postupoval nezákonným způsobem, pokud nezohlednil možnost retroaktivního působení zákona ve prospěch žalobce. Žalobce nesouhlasí se žalovaným, že pokud došlo k údajnému porušení rozpočtové kázně podle §44 odst. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech ve znění účinném do 29. 12. 2011, nemohl správce daně vyměřit penále podle §44 odst. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlech, protože toto ustanovení bylo do zákona vloženo zákonem č. 465/2011 Sb. s účinností od 30. 12. 2011 a proto z důvodu obecného zákazu retroaktivity musel správce daně postupovat dle dosavadního znění §44 odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech.

[11] Žalobce poukázal na to, že aktuální judikatura Nejvyššího správního soudu považuje penále za sankci za porušení povinnosti, v tomto případě za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Z toho plyne, že na rozhodování o vyměření penále se musí analogicky uplatnit pravidla pro správní trestání. Je tedy nutno použít principy trestního práva a měla by platit zásada použití pro pachatele výhodnější právní úpravy, individualizace trestu, zákaz

uložení likvidační pokuty, nepřiměřeně vysoké pokuty a další zásady, viz usnesení Nejvyššího správního soudu z e dne 19. 2. 2015, č.j. 4 Afs 210/2014.

[12] Dle novější, výhodnější právní úpravy tedy měl správce daně vyměřit penále až ode dne, který následoval po dni, do kterého měl být odvod na základě platebního výměru uhrazen, nikoliv ode dne následujícího po dni vyplacení dotace. Žalobce odkázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 465/2011 Sb .

[13] Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i jim předcházející platební výměry, zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobám

[14] Ve vyjádření k žalobám žalovaný uvedl, že žalobce neuvedl, kterou konkrétní judikaturu Nejvyššího správního soudu má na mysli, pokud poukazoval na to, že správce daně měl použít pro pachatele příznivější úpravu a další zásady pro ukládání trestu. Zdůraznil, že odvod za porušení rozpočtové kázně není zákonem označen za trest, sankci za zločin, ani za pokutu za správní delikt, ale za daň dle §2 odst. 3 daňového řádu. Proto ani penále, které je dle §2 odst. 5 daňového řádu příslušenstvím daně, nemůže být takovou sankcí, jako je např. při spáchání správního deliktu pokuta. Odvod za porušení rozpočtové kázně je sankcí svého druhu za porušení rozhodnutí poskytnutí dotace, resp. jeho podmínek, která je daní a je takto i spravována, jejím znakem není předchozí zavinění. Odvod je ukládán obligatorně, stejně tak i penále, jehož výše a způsob výpočtu jsou uvedeny v §44a odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech. Správce daně nemá možnost uložit je v nějakém rozpětí či rozmezí, jak je tomu u sankcí.

[15] Jak vyplývá ze zprávy o daňové kontrole a z rozhodnutí správních orgánů, k porušení rozpočtové kázně došlo 21. 4. 2011 ke dni vyplacení dotace, při vyměření penále bylo správně vycházeno z tohoto data.

[16] Žalovaný dále odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu která se zabývá otázkou přezkumu rozhodnutí o vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně a rozhodnutí o vyměření penále za prodlení s tímto odvodem, a to na rozsudky ze dne 9. 1. 2012, sp. zn. 9 Afs 4/2012 a ze dne 1. 8. 2011, sp. z n. 8 Afs 6/2011 a navrhl, aby osud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Další podání žalobce

[17] V podání ze dne 2. 2. 2017 žalobce požádal o přednostní vyřízení věci a sdělil, že zdejší soud rozsudkem ze dne 6. 12. 2016, č.j. 29Af 75/2014-73 zrušil obě rozhodnutí žalovaného, kterými bylo zamítnuto odvolání žalobce a byly potvrzeny platební výměry na odvod za porušení rozpočtové kázně, na základě kterých byla vydána rozhodnutí o uložení penále, která jsou předmětem přezkumu v nyní projednávané věci. Neexistuje tedy již základ pro výpočet penále. Penále, které je příslušenstvím daně, sleduje osud daně samotné, pokud

daňová povinnost neexistuje, nemůže existovat ani penále. K tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 221/2014.

V. Jednání konané dne 30. 5. 2017

[18] Při jednání účastníci odkázali na obsah písemných podání. Shodně potvrdili, že jsou si vědomi, že zdejší soud zrušil obě rozhodnutí o odvodech za porušení rozpočtové kázně. Žalobce i s ohledem na tuto novou skutečnost navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil. Žalovaný uvedl, že vyvdal nová rozhodnutí o odvodech za porušení rozpočtové kázně, oproti dřívějším rozhodnutím, která byla soudem zrušena, odvody snížil. Po rozhodnutí soudu o žalobách proti rozhodnutím o uložení penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně rozhodne o uložení penále znovu, s ohledem na novou výši odvodů. Rozhodnutí o penále sám nezrušil, neboť by zcela žalobce neuspokojil, proto toto rozhodnutí ponechává na soudu.

VI. Posouzení věci soudem

[19] Soud přezkoumal napadená rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce daně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloby jsou důvodné**.

[20] Jak je soudu známo z rozhodovací činnosti a jak si jsou vědomi i účastníci, po podání nyní projednávaných žalob ve věci penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně došlo zdejším soudem ke zrušení rozhodnutí žalovaného o odvodech za porušení rozpočtové kázně ze dne 15. 8. 2014, č.j. 21313/14/5000-24700-711175, a č.j. 21314/14/5000-24700-711175. Stalo se tak rozsudkem ze dne 6. 12. 2016, č.j. 29 Af 75/2014-73.

[21] Poté žalovaný ve věci znovu rozhodl. Rozhodnutím ze dne 18. 5. 2017, č.j. 22017/17/5000-10480-809735, změnil rozhodnutí finančního úřadu ze dne 16. 1. 2014, č.j. 154646/14/2900-04703-603003, kterým byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 9 833 073 Kč tak, že odvod vyměřil ve výši 2 216 680 Kč. Rozhodnutím ze dne 18. 5. 2017, č.j. 22015/17/5000-10480-809735, změnil rozhodnutí finančního úřadu ze dne 16. 1. 2014, č.j. 154354/14/2900-04703-603003, kterým byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 1 735 364 Kč tak, že odvod vyměřil ve výši 391 179 Kč.

[22] Uvedené skutečností mají podstatný vliv na posouzení nyní projednávaných žalob. Předmětem přezkumu je rozhodnutí žalovaného o odvolání proti platebním výměrům, kterými byla vyměřena výše penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Je nesporné, že penále úzce souvisí s odvodem za porušení rozpočtové kázně a je na tomto odvodu závislé, odvod tvoří základ pro výpočet penále. Pokud tedy došlo ke zrušení rozhodnutí o stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně, nemůže zde samostatně existovat ani penále, které se odvíjí z částky, která byla stanovena jako odvod a dále rovněž z počtu dní, po které existovalo prodlení s odvodem. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.01.2015, č.j. 1 As 221/2014 – 35, podle kterého „zrušil-li Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti žalobkyně

rozhodnutí o stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně, nemůže obstát ani penále, které je matematicky odvozeno právě z částky (stanoveného) povinného odvodu a počtu dnů jeho opožděného vrácení (k § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech“.

[23] Soud dodává, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu krajský soud v řízení, jehož předmětem je zákonnost rozhodnutí na penále zohlední, že po vydání rozhodnutí na penále došlo ke zrušení platebního výměru, od něhož je penále odvozeno (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 Afs 30/2007-68 a ze dne 9. 1. 2013, č.j. 9 Afs 4/2012-30, dostupné na www.nssoud.cz).

[24] Za uvedeného stavu věci pokládal soud za nadbytečné zabývat se žalobními námitkami, které byly uvedeny v podané žalobě. Jak bylo zjištěno, žalovaný vydal nová rozhodnutí o vyměření odvodů za porušení rozpočtové kázně. Při jednání žalovaný sdělil soudu, že na základě těchto rozhodnutí dojde k vyměření penále. Zatím není zřejmé, z jaké právní úpravy bude žalovaný vycházet, od jakého data se tak stane. Soud žalovanému doporučuje, aby při stanovení penále zvážil, zda se na věc vztahují závěry vyslovené v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu ze dne 24.11.2015, č.j. 4 Afs 210/2014-57 a ze dne 23. 2. 2017, č.j. 1 Afs 276/2016-29, dostupných na www.nssoud.cz.

VII. Závěr a náklady řízení

[25] Z výše uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalovaného nezákonnými. Proto je zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3, 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[26] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[27] Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Protože soud rozhodoval o dvou spojených věcech, aplikoval též § 12 odst. 3 advokátního tarifu. Sazbu mimosmluvní odměny tak stanovil dle součtu tarifních hodnot spojených věcí, tedy ve výši 5 100 Kč za jeden úkon právní služby (§ 7 bod 5. advokátního tarifu). V daném případě se jednalo o tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, účast na jednání před soudem) a tři režijních paušálů, tedy ve výši 3 x 5 100 Kč, a 3 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), b), d), § 12 odst. 3, § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 16 200 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 3 402 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacené soudní poplatky za žaloby ve výši 6 000 Kč. Celkem mu tedy vůči žalovanému byla přiznána náhrada nákladů ve výši 25 602 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu. Advokát

žalobce požadoval přiznání náhrady za repliku k vyjádření žalovaného, Replika ve věci však podána nebyla. Pokud žalobce zaslal soudu podání ze dne 2. 2. 2017, kterými žalobce žádal o přednostní vyřízení věci a ve kterém zdejší soud upozorňoval na to, že zdejší soud zrušil rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání a potvrzení platebních výměrů na odvod za porušení rozpočtové kázně, nepokládal soud tato podání za písemná podání ve věci samé, ze která by bylo možno přiznat náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. května 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu